

Sjónvarp og politiskur sensurur

Ein má sanniliga spyrja seg sjálfan, um tað er við stoltleika, at Sosialurin avdúkar partamann sin J. Fr. Øregaard sum hin føroyska Erhard Jacobsen, sum ein fyrisprákara av politiskum sensuri við eitt føroyskt sjónvarp. At tað er stóru meiriluti á lögtingi fyrri at úthýsa fólki, sum eru »vinstrasinnað« frá øllum møguleikum at fáa alment starv í Føroyum, er onki at ivast í. Slíkur politiskur sensurur hevur altíð verið galdandi í praksis.

Men at tað er javnaðarflokkurin, sum skal ganga undan í einum politiskum sensuri við setan av leiðandi stórvum innan sjónvarpið tað undrar ein — ikki minst tí at Sosialurin altíð hevur víst seg at verið opin fyrri »vinstrasinnaðum« hugsanum, og onkuntíð eisini komið við heldur frælsom hugsjónum í leiðarum sínum.

At »strið« er um sjónvarpið í Danmark, tað er greitt, ikki tí at innihaldið í tí er serstakliga vinstrasinnað, men tí at høgarekftirnar leggja alla megið í at finna politiskar syndabukkar, sum áttu at mist starvið. Høgarekftirnar vilja hava eitt sjónvarp, sum skal rúra fólkinum í amerikanskum plastikk-kulturi og »ófarligum« innihaldi. Tað var jú Hitler sum segði, at »gev fólkinum tónleik út á gøturnar, so mótmæli tað ikki,« og hetta samsvarar við høgarsinnaðum sjónvarps-áskodanum: sendingar skulu fyrri alt í verðini ikki læra fólk at seta spurningar, upplýsa tey, undra tey ella kriti-

sera tey ráðandi í einum landi, tær skulu rúra fólkið í svøvn.

Eyðvitað eru bæði privatir sjónvarpshugaðir eins og politiskur meiriluti í Føroyum fyrri einum slíkum doyvandi sjónvarpi, sum ikki setur spurningar ella upplýsir. So vit kunnu rokna við at mentan okkara, tað sum er eftir av henni, kvælist av western-myndum, kriminaliteti, poppi og aðrari bleytari sukurlátu. So tað er rætt, tá Øregaard ikki sær grund fyrri at vera bang-

in, tað noyðist hann ikki, tí sensururin av starvsmonnum skal nokk gerast nóg virksamur, men at javnaðarflokkurin hevði vælsignað ein slíkan sensur, tað skilji ge ikki rættiliga Tí hetta luktar av einaræði.

Televisionist

*

Ein viðmerking

Leygardagin skrivur ein Akademikari undir yvirskriftini »Útbúgving og samfelagsskipanin« nakrar viðmerkingar, ella kanska voru tað hugleiðingar, til panelgreininna hjá Hellen Heinesen um HF skeiðini.

Hevur ein ikki frammanundan gjørt sær tankar um vanligar føroyingar og so hesar, sum billa sær inn at vera »yvirføroyingar« tí teir hava verið hesar klassisku triggjar mánaðirnar á asfaltinum, so er tann greinin hjá »Akademikara« nóg gott prógv um, hvussu spillandi tað er fyrri okkara unga ættarlið at verða skrykt burtur úr sínum egna umhvørvi og sett á hetta svartu asfaltið, sum als ikki hevur givið teimum annan merguttan læruna um at alt, sum vit »havast á heima«, er rangvørt og spinnandi galið. Tað var nevnliga ein sera áhugaverd grein, sum Hellen Heinesen skrivaði, hugvekj-

andi og livsjáttandi í sínum innihaldi og skrivað av einum menniskja, sum hevur ans fyrri hvønn týðning tað hevur at skapa undirvísingina eftir teimum fyrtrætum, samfelagið hevur at geva sínum komandi ættarliði.

Tað hevur verið nótmikið av hesum, sum hava fingið sær eitt hvørt akademiskt útdannilsi og so koma skrólandi heimaftur og krevja, at alt skal vera serverað teimum, helst á danskum stóði, tí tað ber jú ikki til hjá einum akademikara at liva »eftir føroyskum viðurskiutum«.

Nei, latum okkum heldur siggja veruleikan, sum hann er. At vit ikki skulu skera allar akademikarar yvir ein kamb er sjálvsagt, men hetta breggjandi slagði, sum bara elvir til ónøgd, ger betur bæði fyrri tey sjálvi og føroyska samfelagið at halda seg burturíð með alla.

Nú hava arbeðara- og fiskimannabørnini tjansin at fáa sær góðan lærdóm, og hetta orkimlar og fær akademikarar at skúma av rasarii, tí tað skuldi jú bara verða fyrri tey fáu og finu. Nei, lat lesnaðin verða fyrri tey við evnunum, og lat skúlaskeppin, allan sum hann er, vera fyrri tað samfelag, sum vit liva í.

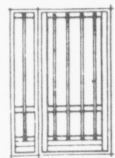
Og so má eg heldur skoyta uppi, at tað var vælgerandi at lesa hasar greinirnar hjá Hanusi Andreassen um tað føroyska málið. Hann hevur tó víst, at hann hevur dugað at fingið nakað burturíð av at vera á asfaltinum. Men aftur til »Akademikaran«, hetta at finnast at og duga at skriva »pinadøyr« o.t., tað gevur okkum heima-fólki ikki nakra trygd tiansheldur álít á, at tað er nøkur ogn í øllum hesum breggjandi Akademikarum.

heimamaður

mótmæla sum í hesum føri.

Trygve Samuelsen kravdi, at bæði partar vórðu frikendir. Hann segði m.a., at ein dómur onga ávirkan fær á lögtingsvalið, tí eitt samlað lögting hevði

Hurðar á goymslu

Hvi fara av landinum eftir góðsku, tá hon finnst hjá okkum.

Hetta framleiðir:

SNIKKARAVIRKIÐ
J. Paturssonargøta 34
Tlf. 14777 Tórshavn

góðkent tey einstoku valbrovini og harvið valið.

Eingin avgerð fall í rættinum mánadagin, men málið verður avgjort av dómáranum.

johann

Framhald frá síðu 1

m.a. í brævi, hann sendur til ríkisumboðsmannin við áleggging um at beina brævið viðari til serfrøðing í innanríkisráðgjóðum, at vanligt hevur at fleiri listar hava styðjað seg til sama flokk.

Halgir Winther-Poulsen segði,

at brævið frá Jóhan Djurhuus klárt styðjaði grundgevingina hjá saksøkjara um, at tað avgerandi er, hvat listin sigur og ikki flokkurin. Hesin háttur er eisini nýttur í Danmark til 1943.

Grundin til at ein træta kann beinast til avgerðar hjá lögmanni er at finna í grein í vallógini, sum sigur m.a., at tá fleiri flokkar krevja somu bókstava-merking, men ikki í hesum føri, tí eingin heimild er at mótmæla lista, sum styðjar seg til ein flokk, segði Halgir Winther-Poulsen.

Serfrøðingurin í innanríkisráðgjóðum gevur lögmanni rættin til at taka avgerð, tá mótmælið frá flokkinum finnst. Serfrøðingurin styðjaði seg til føroysku vallógina og samanbar hana við eina grein í dansku lógini, sum ikki finnst í føroysku lógini, har álagt verður innanríkisráðgjóðum at taka avgerð í slíkum trætum.

Tað kom fram í rættinum, at ikki fyrr enn eftir hetta svar er komið, kemur aðalstjórn tjóðveldisflokksins saman at viðgerða málið. Aðalstjórnin helt fast við avgerðina hjá Sudur-streymoyar Tjóðveldisfelag.

Løgmaður inhabilur

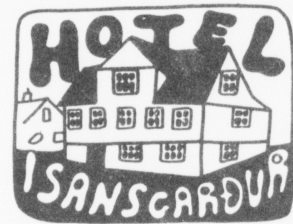
Halgir Winther-Poulsen helt eis-

ini uppá, at lögmaður var inhabilur og grundaði tað við eini útrokning sum visti at um báðir listarnir styðjaðu tjóðveldisflokkin til valið, ókti tað so mikið um atkvøðurnar hjá tjóðveldisflokkinum, at tingmanna-talið hevði minkað við einum manni til 25, meðan tað er 26. Tann tingmaðurin, sum ikki hevði komið inn, var tann eykavaldi hjá javnaðarflokkinum. Halgir Winther-Poulsen segði, at sjálvandi kundi lögmaður ikki vítað hetta 14 dagar undan valinum.

Trygve Samuelsen segði, at lögmaður ikki var inhabilur, tí hann kundi ikki frammanundan víta, at eykamaðurin ikki varð valdur.

Trygve Samuelsen segði, at tað avgerandi var ikki, hvørjar tradítionirnar við undanfarnu val høvdu verið, men hetta fyrbrigdi, at flokkur hevði mótmælt, og at avgerðin átti at takast eftir ráðunum frá serfrøðinginum í innanríkisráðgjóðum, sum valnevndin og lögmaður eisini høvdu gjørt.

Viðvíkjandi heimildini hjá valnevndini segði Trygve Samuelsen, at nevndin hevði heimild til at leggja træta fyrri lögmann, tí her var veruliga talan um ósemju. Trygve Samuelsen helt, at tá træta er nevnd í lógini, forútsetur tað, at flokkur kann

Opið alt árið

Telef. nr 4

3811 Sandur

Studningurin

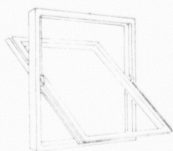
fyrri rundan, krúvdan fisk við høvdi, avreiddur í Føroyum, er frá 7. mars 1976

17 oyru fyrri kg.

Lønjavningargrunnur Skipsfiskimanna

Vindeygu á goymslu

Breidd ella smolt?
Matini eru tygara
Góðskan er okkara!

Hetta framleiðir:

SNIKKARAVIRKIÐ
J. Paturssonargøta 34
Tlf. 14777 Tórshavn

Pella
FOLDEDØRE

JESSUP
JALOUSIDØRE

For et skønt miljø og stilfuld indretning

PELLA og JESSUP er dekorative, praktiske og pladsbesparende døre, som giver muligheden til smagfuld indretning af hjem og offentlige miljø.

Se PELLA/JESSUP-montren i vor interessante udstilling

M

ALINGAHANDILIN
Gólv- og teppideild
Tlf. 14393 - 13825